

Viite: VN/20834/2022

Asia: LAUSUNTOPYYNTÖ VALTIONEUVOSTON ASETUSLUONNOKSESTA ELÄINYKSIKÖISTÄ ERÄISSÄ MAASEUDUN KEHITTÄMISEN KORVAUKSISSA JA KANSALLISISSA MAA- JA PUUTARHATALOUDEN TUISSA

Luomuliitto ry kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa. Luomuliitto on erityisen huolissaan siitä, että luonnos asetuksesta joka määrittelee kansallisia eläintukia saattaa Suomen alkuperäisrotuja kasvattavat tuottajat AB-alueella suhteessa C-alueella epätasa-arvoiseen asemaan. AB-alueella lypsylehmä- ja emopalkkiot yhdistyvät, eli jatkossa eläin saa palkkion käyttötarkoituksen, ei rotumääritysten mukaan. Tässä luonnoksessa esitetään kuitenkin lypsyrotu-/liharotu-jaon käytön jatkamista C-alueella. Alkuperäisrotut on määritelty lypsyroduiksi.

Alkuperäisroduista suomenkarjan eläinten käyttö emolehminä on kasvanut voimakkaasti. Mikäli pysytään rotujaotteluun perustuvassa tukimallissa, nämä eläimet jäävät C-alueella ilman emolehmpalkkiota, mutta saavat sen AB-alueella, koska alkuperäisrotut on määritelty lypsyroduiksi. Tuottajien kannalta tilanne on todella epätasa-arvoinen, ja aiheuttaa erityistä haittaa kaikista uhanalaisimmalle rodulle pohjoissuomenkarjalle, jota kasvatetaan pääosin C-alueella. Tällaista alueellista eriarvoisuutta ei voi hyväksyä eläinpalkkioissa. Lisäksi luonnos on ristiriidassa suomenkarjaa koskevan alkuperäisrotujen kasvattamisen tukimallin tavoitteiden kanssa.

Esitys on epätasa-arvoinen myös siinä, että vain tuontirotu simmental on luokiteltu monikäyttöroduksi (tuki käyttötarkoituksen mukaan). Jatkossa suomalaisten alkuperäisrotujen eli suomenkarjan osalta tulisi käyttää tätä mallia, mikäli rotuperusteinen malli jää käyttöön. Näin siksi, että esimerkiksi kyytön säilymisen kohdalla emolehmpäntuotanto on jo suuremmissa roolissa kuin maidontuotanto. Kyytönliha on arvostettu erikoistuote, jonka markkinat vetävät hyvin. Geenivarojen säilyttämisen kannalta kyyttöemolehmpäntiloilla on iso rooli monimuotoisten geenivarojen säilytyksessä.

Rotulistaus on muiltakin osilta puutteellinen esimerkiksi Waguy puuttuu liharotujen listalta kokonaan.

Lammaspuolella on eläinyksikkö laskennassa kerroin liian alhainen ja karitsan eläinyksikkökerroin alkaa varsin myöhään, eli vasta kolmekuisena. Intensiivisessä risteyskasvatuksessa karitsaa saa tukea vain noin 1/4 elinajastaan. Jos karitsa alkaisi kerryttää palkkiota heti, kun se on laitettu rekisteriin, tilanne olisi jo hyväksyttävämpi.

Janne Rauhansuu
Luomuliiton puheenjohtaja

Susann Rännäri
Luomuliiton toiminnanjohtaja

Luomuliitto ry
PL 145
00101 Helsinki

luomuliitto@luomuliitto.fi

Y-tunnus 0641419-1